

Saksdokumenter

KV:

Tekster om tema for KVs generalforsamling (*vedlagt*)

Samarbeid i Norden:

Rapport nr. 27/2005

Stephanie Dietrich

Rapport fra den inter-ortodokse konsultasjonen "Christ He Who Is",
Sigtuna 2.-4. juni 2005 (*vedlagt*)

LVF:

Endorsement of application for membership in the Lutheran World Federation – The Evangelical Lutheran Free Church of Norway(*vedlagt*)

Oppfølging av saker i de økumeniske organisasjoner

Det lutherske verdensforbund (LVF)

Saksbehandler: Irene Tvedt

Frikirken søker om fullt medlemskap i Det lutherske verdensforbund

Den Evangelisk Lutherske Frikirke har siden 1997 vært assosiert medlem av Det lutherske verdensforbund, men ønsker nå å søke om fullt medlemskap. Dette er gledelig og vil også styrke forholdet mellom Den norske kirke og Frikirken her hjemme. Mellomkirkelig råd ved generalsekretæren har sendt brev til LVF der søknaden om fullt medlemskap støttes (*vedlegg*).

Mellomkirkelig bør sende en hilsen til Frikirken der de ønskes velkommen i Det lutherske verdensforbund.

Vedtak:

Den norske kirke Mellomkirkelig råd vil uttrykke sin glede over at Frikirken, gjennom sin søknad om medlemskap i Det lutherske verdensforbund, nå ønsker fullt ut å ta del i det lutherske communio. Vi ønsker Frikirken velkommen i Det lutherske verdensforbund og tror dette vil styrke relasjonene mellom våre to kirker også her hjemme.

Porvoo kirkefellesskap

Sammendrag

Oktober 2005 vil Den norske kirke være vert for en rekke møter og arrangementer i forbindelse med oppfølgingen av Porvooavtalen.

Fredag 7. til onsdag, 11. oktober er *erkebisop Rowan Williams på offisielt besøk til Norge*. Han vil først delta på en rekke offisielle arrangementer i Oslo, for deretter å reise til Trondheim og medvirke under høymessen i Nidarosdomen søndag 9. oktober. Fredag 7. oktober vil han holde en gjesteforelesning ved Teologisk fakultet, Oslo.

Lørdag 8. oktober vil erkebiskopen delta under Europautvalgets planlagt seminardag.

Mellomkirkelig råds medlemmer er velkomne til å være til stede under de åpne arrangementene i Oslo. Nærmore informasjon vil bli sendt ut når det foreligger.

Mandag 10. oktober vil det være økumeniske møter i Trondheim.

Tirsdag 11. oktober møtes alle ledende biskoper/erkebiskoper i Porvoosammenheng (*Primates Meeting*) i Trondheim. Mandag 10. oktober til fredag 14. oktober møtes kontaktgruppen for Porvooavtalen (*Porvoo Contact Group*) i Trondheim.

Møtene planlegges i nært samarbeid med Bispekontoretts sekretariat og preses' stab i Trondheim.

Alle disse arrangementene er viktige for oppfølgingen og implementeringen av Porvooavtalen, og for å utdype Den norske kirkes relasjoner til disse kirkene.

Forslag til vedtak:

Mellomkirkelig råd tar saken til orientering.

Samarbeid i Norden

Saksdokumenter

Rapport nr. 27/2005

Stephanie Dietrich

Rapport fra den inter-ortodokse konsultasjonen "Christ He Who Is",
Sigtuna 2.-4. juni 2005

Forslag til vedtak:

Rapport fra den inter-ortodokse konsultasjonen "Christ He Who Is", Sigtuna 2.-4. juni 2005 tas til orientering.

World Council of Churches 9th Assembly

**14 to 23 February 2006
Porto Alegre, Brazil**

Theme: "God, in your grace, transform the world"

Participants: Up to 3000 in total

- ◆ Up to 1200 core participants including 728 member church delegates, delegated representatives, observers, advisors, consultants, stewards and staff.
- ◆ Up to 1800 additional participants committed to the ecumenical movement's vision of Christian unity and justice, including ecumenists, partners, agencies, congregations, ecumenical formation groups, student groups, etc.

Venue: Porto Alegre and the Pontifical University (PUC)

- ◆ Capital of Rio Grande do Sul
- ◆ Modern City of 1.2 million
- ◆ Leading university
- ◆ Joint hosts of the World Social Forum
- ◆ City guided by the vision that "another world is possible"

What will characterize this Assembly?

- ◆ A Praying Assembly
- ◆ A Listening Assembly
- ◆ A Youth Assembly
- ◆ A Latin American Assembly

Assembly Programme "Building Blocks"

Prayer Life – Opening and closing prayer celebrations; common morning and evening prayers outdoors under a tent; mid-day Eucharist services in the university chapel; Sunday worship with local congregations.

Bible Study – core participants in "home groups" of 15 persons following the Assembly Bible Study resource and sharing experiences; additional participants in larger language groups with presentation-style bible study in Portuguese, Spanish and English.

Thematic Plenaries – presenting major issues in creative and stimulating ways on:

- ◆ Economic Justice – focus on viable alternatives that involve churches;
- ◆ Christian Identity – in the context of secularism and religious plurality;
- ◆ Church Unity – and the future of ecumenism;
- ◆ Latin America – celebration with Latin American churches;
- ◆ Overcoming Violence – mid-decade celebration and renewal; and
- ◆ 'God, in your grace, transform the world' – insights on the Assembly theme and message.

Ecumenical Conversations – opportunity for sustained dialogue among core participants on 20 topics grouped under the following:

- ◆ Changing religious and cultural landscape;
- ◆ Changing ecumenical landscape;
- ◆ Changing international and political landscape; and
- ◆ Changing social and economic landscape.

In the context of a changing world, how does our prayer for transformation inform our actions as a fellowship of Christian churches seeking visible unity and justice?

All youth participants are invited to join the Ecumenical Conversations in an effort to encourage fresh input and ecumenical formation.

Committees – focused on the “business” agenda of the Assembly; around 25 members each, working in the following areas: Programme Guidelines Committee; Policy Reference Committee; Public Issues Committee; Message Committee; Nominations Committee; Finance Committee; Worship Committee; and Business Committee.

Decision Making – Consensus model decision-making.

Mutirão – Coming together to make a difference – “make a Mutirão”; incorporating previous concept of a Visitors’ and Partners’ Programmes. The ecumenical movement coming together to make a Mutirão around the WCC Assembly. Strong focus on youth participation and ecumenical formation.

- ◆ Exhibition – of churches and agencies helping to transform the world.
- ◆ Celebration – cultural and artistic offerings from Latin America.
- ◆ Reflection – 10 to 15 “oficinas” or workshops per day, open to all participants, encouraging open dialogue and deeper reflection on major issues.
- ◆ Ecumenical Formation – Lectures on the history and vision of the ecumenical movement; “home” space for student groups, congregational groups, etc.

Offerings for the Mutirão will be sought in equal parts from Brazil and Latin American; ecumenical partners; and WCC member churches and networks. Offerings should be constructive contributions related to the theme and issues before the Assembly; and must be recommended by a member church or a church-related organisation.

Mutirão is open to any person, congregation, faculty, agency or organization, etc. that wishes to accompany the Assembly in a spirit of ecumenical sharing, celebration and formation.

Pre-Assembly Events (11-13 February)

- ◆ Youth Pre-Assembly Event (up to 500)
- ◆ Women Pre-Assembly Gathering (up to 400)
- ◆ Ecumenical Disabilities Advocacy Network

Stewards’ Programme – 150 young people working and learning together on behalf of the Assembly; one-third coming from Latin America and the remainder from all parts of the world.

Youth Camp – An initiative of the Brazilian hosts to offer an affordable space for young people from Latin America who want to attend the assembly; housed in the Sports Centre of the university, up to 250 young people will share a common living space.

Theological Congress and Café – São Leopoldo Theological Seminary will host a congress of Latin American theological students and faculty that will run concurrently with the Assembly. A Theological Café at the Assembly venue will provide a space for casual and spirited theological discussion.

The initiative should encourage other faculties around the world to take advantage of the Assembly as the ultimate “classroom for ecumenical formation”.

Some Assembly Resources

- ◆ **Assembly Website** – The place to find all Assembly information and materials from January 2005 at <http://www.wcc-assembly.info/>.
- ◆ **Assembly Bible Studies** – Contains an introduction to the theme authored by the Theological Commission of CLAI and seven bible studies with prayer and questions for discussion authored from around the world. To be published in May 2005.
- ◆ **From Harare to Porto Alegre** – A magazine-style presentation of the work of the WCC over the past 7 years. To be published in May 2005.
- ◆ **Worship Resource Book** – A collection of liturgies, prayers and songs in celebration of the Assembly and for use beyond the 2006. To be published in late 2005.

The WCC Assembly

The Assembly is the "supreme legislative body" of the WCC, and meets every seven years. The formal purpose of the Assembly is to review programmes and determine the overall policies of the WCC, as well as to elect presidents and appoint a Central Committee which serves as the chief governing body of the WCC until the next assembly.

The official delegates to the assembly are appointed by the member churches of the WCC. However, many others have also attended assemblies as advisors, observers, visitors and staff.

Past WCC Assemblies

First Assembly 1948 Amsterdam, The Netherlands

Man's Disorder and God's Design
147 member churches

Second Assembly 1954 Evanston, Illinois, USA
Christ - the Hope of the World
161 member churches

Third Assembly 1961 New Delhi, India
Jesus Christ - the Light of the World
197 member churches

Fourth Assembly 1968 Uppsala, Sweden
Behold, I make all things new
235 member churches

Fifth Assembly 1975 Nairobi, Kenya
Jesus Christ Frees and Unites
285 member churches

Sixth Assembly 1983 Vancouver, British Columbia, Canada
Jesus Christ - the Life of the World
301 member churches

Seventh Assembly 1991 Canberra, Australia
Come, Holy Spirit - Renew the Whole Creation
317 member churches

Eighth Assembly 1998 Harare, Zimbabwe
Turn to God - Rejoice in Hope
336 member churches

The Ninth WCC Assembly 2006

God, in your grace, transform the world

The 9th Assembly of the World Council of Churches will meet in Porto Alegre, Brazil, 14 - 23 February 2006, addressing the theme "*God, in your grace, transform the world*". The Assembly will be a time of encounter, prayer, celebration and deliberation for thousands of Christian women and men from around the world.

The Assembly has been invited to Brazil by the WCC's Brazilian member churches and the Brazilian National Council of Christian Churches (CONIC).

Porto Alegre has become a leading centre of culture and education and, more recently, as the host of the World Social Forum, of popular democracy and participation.

Over 700 delegates and their advisors, representing over 340 member churches of the WCC, will carry out their work in a programme that will include prayer, Bible study, thematic plenary sessions, hearings and committee work.

A central element of the Assembly for all participants will be the worship life, where the community will gather for prayer and meditation, drawing on the diverse spiritual experience of the churches around the world.

The Assembly is a time of celebration and sharing for the many delegates and other participants. A highlight of the 9th Assembly will be the "Mutirão" - a Portuguese word which means coming together, celebrating together, reflecting together. This is precisely the intention of the space which will be open to a wide range of churches, ecumenical organisations and groups from around the world.

Preparing for the Assembly should involve the churches and everyone having an interest in the ecumenical movement – not only those individuals fortunate enough to be able to attend.

Preparing for and accompanying the Assembly: Resources

The most important resources are people. Find out who will be representing your church or another church from your country at the assembly. Are there other people who will be attending the assembly in another capacity? Are there people who have attended previous WCC assemblies? Any of these people can be a resource for learning – make contact with them.

There is a special website for the 9th Assembly – www.wcc-assembly.info

This will give you up-to-date information and presentations about the assembly – its theme, programme and activities.

The 9th Assembly needs to be surrounded in prayer as it is prepared and as it takes place. Pray for the fellowship of churches around the world and for the representatives of the churches at the assembly.

You can contribute financially to the assembly or sponsor a participant from another country or church.

To find out more about the WCC and its assembly, the following printed resources from WCC Publications are helpful:

- Dictionary of the Ecumenical Movement (ed Lossky et al, 2002)
- Introducing the World Council of Churches (VanElderen & Conway, 2001)
- Bringing Churches Together (Goosen, 2001)

Join in

The material in the study resource that follows will give us an opportunity to use the passages selected for Bible study during the assembly:

It will also help us consider the themes for three of the plenary sessions:

- The Unity of the Church
- Overcoming Poverty and Economic Injustice
- Decade to Overcome Violence

At the time of preparing this study resource the plans for the content of the assembly have not been finalised so keep checking with the assembly website.

Participating in Bible study

One of the ways the assembly will explore the theme, *God, in your grace, transform the world*, is in Bible study. Reflecting on the passages chosen for Bible study at the assembly is one significant way of preparing for and accompanying the assembly. Use these passages in the months leading up to the assembly and during the period of the assembly.

For each Bible study there are two passages which can speak to each other to help us enter into the assembly theme. When we read these texts and reflect on them, we may find it useful to keep three questions in mind:

1. How do these two texts relate to our experience, local and global, of the realities of life?
2. How do these texts inform or challenge our personal faith and that of the denomination or tradition to which we belong?
3. What do these texts say about the theme of the assembly theme, *God, in your grace, transform the world*, and what we should be doing together?

Luke 4: 16-30; Isaiah 61: 1-4

The proclamation of the "year of the Lord" is God's answer to the prayer of the assembly theme. Luke 4 is Jesus' (or the Spirit's) manifesto, setting the priorities for his ministry and the church's mission and has particular resonance in Latin America. Jesus' sermon links the work of the Spirit with transforming justice, good news to the poor, healing and liberation. In Jesus' reinterpretation of Isaiah 61 two important limitations of time and space are overcome. Jesus preaches that Isaiah 61 is from now on valid at any time and for all time and that there is no longer any "national" limitation because Isaiah 61 is now also valid for Gentiles too. That last point created a major conflict between Jesus and the people, foreshadowing the cross.

Isaiah 65: 17 –25; Revelation 21: 1-8

God's creative and transforming power makes all things new, now and in future. The focus of Isaiah 65 (called the "Isaiah agenda" by Raymund Fung) is on justice, peace and life in abundance as a realistic and medium-term hope, expressed in socio-economic and political terms, while also pointing to a reality beyond the horizons of history. Revelation 21 extends the hope to a coming fullness of communion with God, overcoming even death, without however

neglecting to link God's free gift to ethical requests for a transformation of individual lives.

Jonah 4: 1-11; Acts 10: 9-35

The book of Jonah is a story about the transformation of a "foreign people" (near today's Baghdad) and even of God, whose grace surpasses all understanding, in particular the understanding of Jonah himself and that of "God's people". Consequently the passage challenges our understanding of and approach to people of other cultures and religions. Acts 10 echoes Jonah: Peter's transformation not only changes his attitude, but will make him instrumental in modifying the church's mission. Both texts show how, through encounters with others and with God, the fundamentals of our faith can be questioned.

Philippians 2 : 1 – 11; Mark 10: 32 – 45

The hymn of Philippians 2 celebrates the incarnation as Christ's emptying himself and identification with suffering humanity, with the humble and humiliated. The message of cross and resurrection is at the centre of the New Testament message of God's grace and the centre also of the transformation this implies for traditional views about God and his messengers. Phil. 2 also calls for a change in the disciples' lifestyle and in relationships within the community of the church (v. 4: "let the same mind be in you that was in Christ Jesus"). Other conclusions appear in the parallel text from Mark's Gospel, which contains a fundamental critique of the use of power by political authorities and a challenge to the church to consider an alternative use of power as one of its essential marks (v. 43: "it IS not so among you").

II Corinthians 12: 6-10; Ezekiel 36: 26-27

It is important to consider one of the major Pauline texts on grace, without, however, falling into the denominational debate on "grace and law". II Cor. 12 links the experience of God's grace and empowerment with human vulnerability which can refer here both to persecution (or martyrdom) and to illness. Grace does not eliminate suffering, but transforms it. The text is central also for a link between the assembly theme and the Decade to Overcome Violence's (DOV) focus on the use, abuse and misuse of power. II Corinthians can be read as a fulfillment of the promise of God's Spirit announced in Ezekiel 37, with an emphasis on costly grace. In the Latin American context, II Cor. is an important antidote to the theology of prosperity.

John 4: 1 – 42; Ezekiel 47: 1-12

New insights can be drawn from the dialogue between Jesus and the Samaritan woman when it is read in relation to the assembly theme. Jesus announces and embodies God's gift of grace through his attitude to and dialogue with the woman. This leads to a transformation of her life, but also of the life of the community of that Samaritan town. It also presents quite a challenge to his disciples. Jesus' message also implies a change in what is meant by worshipping God. Ezekiel's extraordinary vision of the water flowing from God's Temple has similarities with John 4. The water has transforming and healing power and brings life in fullness.

Psalm 130; II Corinthians 3:18

Psalm 130 is traditionally referred to as *de profundis* (out of the depths). It is a prayer of desperation and of hope, out of an extreme situation of social, economic or personal suffering and it counts on God's forgiveness and grace. It offers a parallel to the assembly theme and raises questions about our understanding of God, our expectations of God and the link with our own commitment and engagement. II Cor. 3:18 is a classical text on transformation, or more precisely transfiguration (*metamorphosis*), and can appear as the challenging response to the prayer of the Psalm. The freedom given by the Spirit, which illuminates communion with God, continually transforms human lives to grow towards perfection.

The passages and the three questions suggested can be used in the months leading to the assembly:

- for personal meditation and reflection
- for group Bible study in the congregation or home
- for preaching in local congregations and national events
- in prayer/worship in ecumenical meetings

A Bible study resource is being prepared which you will be able to find on the internet:
www.wcc-assembly.info

Reflecting on the themes of plenary sessions: Study 1

Unity of the Church

The plenary session will consider the quest for the unity of the Church as the indispensable response to God's claim in baptism upon us and our lives. How can we understand and fulfil the primary purpose of the WCC: "to call one another to visible unity in one faith...", even as we are confronted with divisive theological, ethical, social and cultural challenges? If global ecumenism (seeking and showing unity at the global level) is to serve our common calling, it must have its roots and vital basis in local ecumenism (seeking and showing unity at the local level).

To read

Through baptism into the death and resurrection of Jesus Christ in the name of the three-in-one God we are members of the body of Christ, participating in the new life in Christ. Christ claims us and our lives, calling us into a new community – the church. Our common belonging to Christ is stronger than all the factors – theological, ecclesiological, cultural, historical – which seek to divide us. Therefore the quest for the unity of the Church is the indispensable response to God's claim upon us and our lives.

That search is essential also for the mission, witness and service of the Church in the world. The unity of the church is a sign and foretaste of the unity of humankind and of God's intent that all life should share in the ultimate liberation and unity which will be set forth in Christ, through whom all things came into being.

The study on Baptism, Eucharist and Ministry stated: "...our one baptism into Christ constitutes a call to the churches to overcome their divisions and visibly manifest their fellowship." According to the Constitution of the WCC, the "primary purpose of the fellowship of churches in the World Council of Churches is to call one another to visible unity in one faith and in one eucharistic fellowship, expressed in worship and common life in Christ, through witness and service to the world, and to advance towards that unity in order that the world may believe."

Today we recognize - perhaps more realistically than before - the tenacity of the theological and ecclesiological issues, and the persistent power and ingenuity of the cultural and historical forces, which seek to divide us. The plenary tries to take these concerns seriously, but in light of the confidence and hopefulness implicit in the Assembly theme, with its call for God's transformative action in the world. It reflects, for example, the conviction that divisive moral and ethical challenges should not cause Christians to

lose sight of what is most fundamental to them all: the starting and ending point is the grace of God in Jesus Christ and the Spirit as mediated in the church and in creation. Only God's initiating and sustaining grace enables Christians to transcend moral differences, overcome divisions and live their unity in faith.

[Extracted and adapted from a preparatory paper for the WCC 9th Assembly]

For reflection

Why should baptism be so important in understanding and claiming the unity of the church?

How does our belonging to Christ give us more in common across the different Christian traditions than that which divides us?

What is the significance of 'conversations' between churches or denominations at the national or international level? How do agreements like Porvoo and Meissen or that between the Lutherans and the Roman Catholic Church help us build church unity? How has your church been involved in such activities?

In some places local congregations or parishes have been formed which belong to more than one denomination. How can this kind of local ecumenical experience help us to be one in Christ?

What should the WCC be doing to promote the unity of the church among its members? What should you be doing?

How is the quest for the unity of the church a response to the prayer *God, in your grace, transform the world?*

Reflecting on the themes of plenary sessions: Study 2

Overcoming Poverty and Economic Injustice

The plenary session will consider the obligation to challenge economic injustice on the basis of faith and with biblical, ethical and spiritual interpretations. There is an alarming degree of economic injustice and environmental destruction in the world. What are the causes and human impact of economic injustice? How are churches struggling to address economic injustice, including work to develop alternatives to the present system? How can we help one another to understand the urgency of the matter and to inspire and support churches and individual Christians to come up with unambiguous actions after the Assembly?

To read

During the seven years since the Harare Assembly, the world has witnessed increasing poverty, inequality and ecological destruction. Economic injustice continues to be evident in the world today despite its condemnation by the international community for many years. How can churches move further from condemnation to demonstrating alternatives to this unjust economic system.

Over the past 30 years the ecumenical community of churches has become more and more involved in seeking ways of resolving economic injustice. It has sought to spell out what it means to be 'a church in solidarity with the poor'. It has sponsored studies on 'patterns of poverty' and engaged in advocacy programmes challenging the root causes of poverty.

At the same time many Christian churches have been more reluctant to address the spiritual and ethical issues related to (excessive) wealth and the ways it can corrupt the human community. Yet, as the World Bank President has observed, "Something is wrong when 20% of the global population receives more than 80% of the global income." Something is wrong when 1.2 billion people live on less than one dollar a day and 2.8 billion still live on less than 2 dollars a day...it is time to change our way of thinking.

Thus far, only limited attention has been paid to the hidden links between poverty and wealth. What is even more dangerous is that greed has been institutionalised and has become the engine of globalisation. The ecumenical movement is under obligation to judge the economic process at work in the world today in the light of the Gospel message.

Human development within sustainable communities is the vision on which the ecumenical approach to economic injustice is based. Such a vision can become a reality only when economic, financial and ecological justice is addressed holistically, with democratic participation at all levels. The vision can never be achieved while the material over-abundance enjoyed by a small part of the global community continues to grow side-by-side with (and most often at the expense of), the extreme need of a large proportion of this community, resulting in increasingly unconscionable inequity. The unquenchable thirst for more power, more profits and more possessions which motivates some individuals, social groups and corporate entities, is unsustainable and deprives many communities of the ability to meet their own needs in harmony with their own environment. Globalisation is currently one of the main sources of the growing gap between the poor and the rich, or between the South and the North.

[Extracted and adapted from a preparatory paper for the WCC 9th Assembly]

For reflection

What evidence do you see of poverty and economic injustice in your own context and in the wider world? What effect does this have on the lives of those who suffer from poverty and economic injustice?

It has been said that we have come to accept poverty as an inevitable reality. Is this correct? How do those of us who do not suffer poverty or economic injustice live with our conscience?

Look at Bible passages such as Luke 12.15 and Amos 8.4-7. What do these tell us?

What should the WCC be doing to encourage member churches understand the urgency and to act? What should you be doing?

How can our active concern about poverty and economic injustice be a response to the prayer God, *in your grace, transform the world?*

Reflecting on the themes of plenary sessions: Study 3

Decade to Overcome Violence

The plenary session will highlight the spirit and energy around the Decade and initiatives in overcoming violence from around the world. It is an opportunity to consider the challenges for the second half of the Decade and for recommitment to the call and vision of the DOV.

To read

In launching the Decade to Overcome Violence: churches seeking reconciliation and peace, the Central Committee of the WCC proclaimed in 2001:

We gather to launch the Decade to Overcome Violence: Churches Seeking Reconciliation and Peace 2001-2010 at the end of one violent century to generate hope for the redemption for the new one we now enter..

Our inspiration springs from our faith in and personal relationship with Jesus Christ, the Lord, the Prince of Peace (Isaiah 9:6), who is continuously present and "is the same yesterday, today and forever" (Hebrews 13:8). He reconciled us to God and with each other, proclaiming peace (Ephesians 2:14-17; 2 Corinthians 5:18) and a new relationship between those who had been separated by alienation and hostility. Our endurance in the midst of violence and our renewed power for overcoming violence come from the unceasing breath of the Holy Spirit in our hearts in the life of the church. To those who are incorporated in Christ, the Holy Spirit gives power to live according to Christ's model.

In the Decade to Overcome Violence: Churches Seeking Reconciliation and Peace, we must begin with ourselves, with the ways we think and the ways we act in our families, our neighbourhoods, our countries, and our churches. The real strength of the church remains in the seeming powerlessness of love and faith. We must seek everyday to rediscover and experience this power. Overcoming violence calls and challenges us to live out our Christian commitment in the spirit of honesty, humility, and self-sacrifice.

At this critical juncture in history, we launch the Decade to Overcome Violence: Churches Seeking Reconciliation and Peace as an urgent call to churches and ecumenical organizations:

- To be and build communities of peace in diversity, founded on truth.

- To repent together for our complicity in violence.
- To work together for peace, justice and reconciliation as a visible sign of the churches' unity in life and witness.
- To analyse different forms of violence and their interconnection.
- To engage in theological reflection to overcome the spirit, logic and practice of violence.
- To work to break the cycles of violence.
- To embrace creative approaches to peace-building within the Christian tradition, local communities, secular movements, and other living faiths.
- To lead the churches to life affirming and transforming action.
- To stand alongside victims of violence and to seek to empower those people who are systematically oppressed by violence.
- To act in solidarity with those who struggle for justice, peace and the integrity of creation.

We open our hearts and extend our hands to all those eager to work together to end violence and build lasting peace with justice.

[Extracted and adapted from the minutes of the WCC Central Committee 2001]

For reflection

Is the 21st century in danger of becoming just as violent as the 20th century? What evidence do you see for the persistence of violence in international relations and in our homes and all places in between? What signs of hope do you see?

Look at the Bible passages mentioned above. What do these tell us?

Half way through the Decade, how are the expectations listed above being realised?

What should the WCC be doing to encourage member churches in the second half of the Decade? What should you be doing?

How can our active concern about violence be a response to the prayer *God, in your grace, transform the world?*

Christian witness and religious plurality

The objectives of this plenary session are:

- ▶ To initiate a renewed ecumenical reflection among churches on religious plurality and its theological and other implications
- ▶ To enhance dialogue on the significance and perceptions of Christian identity in different cultures and contexts as a connection between self-understanding and witness in the various situations of religious plurality.

Four speakers will address the question of Christian self-understanding in a variety of contexts:

- ▶ Christians as a religious minority
- ▶ Christians and followers of other religious traditions as minorities in a secularized society
- ▶ Christians as actors and/or victims of communal tensions
- ▶ Christians with a long history of living peacefully and/or under pressure with people of another religious tradition

How is Christian identity formed and how is it informed by relations with neighbours of other religions? The plenary is addressing both the form and content of "their accounting for their faith" in the context of religious plurality and of their relations with neighbours of other religions. How do we make theological sense of religious plurality?

A background paper "Religious Plurality and Christian Self-Understanding" produced by three networks - Faith & Order (October 2004) will be available.

Plenary on Latin America

The objectives of the plenary are:

- ▶ To share the history, culture and spirituality of the region with the Assembly delegates and participants ;
- ▶ To reflect on key critical moments in the history of the region (economic crisis, military regimes, etc.), and on the reality of the churches and their contributions to the ecumenical movement;
- ▶ To learn about the complex and dynamic reality of the churches and their contributions to the ecumenical movement;
- ▶ To identify future challenges.

Main focus

The plenary will be part of a series of activities taking place on Sunday, 19 February, and will focus mainly on the Latin American context (short history and present situation), the reality of the churches, and the ecumenical situation and challenges. The plenary will focus the themes of spirituality, resistance and hope.

The plenary is being prepared by the WCC, the Latin American Council of Churches (CLAI), and the Brazilian church organizations.

See also About the assembly > Latin America & Brazil > Latin America

**Rapport fra den inter-ortodokse konsulasjonen "Christ He Who Is",
Sigtuna 2.-4. juni 2005**

v/ rådgiver i Mellomkirkelig råd, Stephanie Dietrich

Bakgrunn

I Sverige finnes det en rekke forskjellige ortodokse kirkesamfunn og menigheter. Her, som i andre land, er det store teologiske motsetninger og indre splittelser, og ikke minst spenninger mellom forskjellige kulturer og tradisjoner.

I Sverige finnes det ca. 60 000 medlemmer av kirkesamfunn som hører hjemme i den bysantinske tradisjonen (bulgarsk, estisk, makedonsk, gresk, rumensk, serbisk, finsk og russisk), og ca. 42 000 som hører til den orientalsk ortodokse tradisjonen (assyrisk, koptisk, etiopisk, syrisk, armensk). Det greske, serbiske og det syrisk-ortodokse kirkesamfunn er de største kirkesamfunn blant disse.

Samtaler mellom den bysantinske og den orientalsk-ortodokse kirkefamilien er fortsatt bare i sin spede begynnelse i internasjonal sammenheng.

Den økumeniske studiestiftelsen Bilda - som er et slags svensk frikirkeelig studieråd - har flere ortodokse kirkesamfunn blant sine medlemmer. Konferansen på Sigtuna skulle i utgangspunktet være et svensk møte mellom de to tradisjonene, men utviklet seg til å bli et internasjonalt møte med viktige ortodokse representanter fra begge tradisjoner i hele verden. I tillegg inviterte Bilda representanter fra de nordiske folkekirkene til å være til stede under konferansen som observatører- dette var grunnen for min tilstedeværelse (undertegnede er blant annet medlem i den internasjonale luthersk-ortodokse dialogkommisjonen).

Historisk bakgrunn

Formålet med konferansen på Sigtuna var å føre sammen de to ortodokse tradisjonene og arbeide for å overkomme det 1554 år gamle såret som splitter den ortodokse kirken.

Etter konsilet i Chalcedon 451 ble kirken delt i en bysantinsk ortodoks og i en orientalsk ortodoks retning etter mange års stridigheter omkring kristologien. På den bakgrunn omtales de to kirkefamiliene som chalcedonensiske og ikke-chalcedonensiske kirker. Veldig forenklet kan man si at den orientalske grenen består av den armensk-ortodokse, den koptisk-ortodokse og den syrisk-ortodokse kirken, mens de resterende, med den gresk-ortodokse og den russisk-ortodokse kirken i spissen, tilhører den bysantinsk-ortodokse grenen. Den teologiske striden som ble avgjort i konsilet på Chalcedon, handlet om forståelsen av Kristus og Kristi to naturer. Den ene siden la hovedvekten på selvstendigheten mellom Kristi menneskelige og guddommelige natur, mens den andre siden mente at dette ville føre til at Kristus ble splittet, og vektleggingen av Kristi enhet ville bli underminert. Kristus skulle forstås som sann Gud og sant menneske, to naturer i ett vesen. Striden dreide seg spesielt om forståelsen av Maria, Jesu mor. De bysantinsk-ortodokse kirkene hevdet at Kristus var sann Gud og sant menneske allerede fra mors liv, og at Maria derfor skulle forstås som "gudføderske", "Theotokos". De orientalske kirkenes opphavsmann Nestorius mente at det guddommelige tok sin bolig i Kristus først ved fødselen, og at Maria var "Kristusføderske", "christotokos".

De orientalske kirkene anerkjenner bare tre av de oldkirkelige konsilene, mens de bysantinske anerkjenner sju konsiler. Det er like usannsynlig at de orientalske kirkene kan anerkjenne alle sju konsilene som gyldige og forpliktende, som det er usannsynlig at de bysantinske kirkene kan avstå fra de siste fire konsilenes vedtak som sitt forpliktende trosgrunnlag. Begge tradisjoner har en forståelse av at Den Hellige Ånd har virket direkte i konsilene, og

vedtakene kan derfor aldri omgjøres. En mulig tilnærming på sikt må være at de orientalske kirkene kan anerkjenne konsilene og de teologiske beslutningene som er fattet, samtidig som de holder fast ved sine egne tolkninger.

Denne første store kirkesplittelsen fikk så sin oppfølger i 1054, da paven i Rom og den gresk-ortodokse patriarken i Konstantinopel gjensidig fordømte hverandre.

Siden Chalcedon i 451 har begge sider modifisert sine egne standpunkter, hvilket prinsipielt sett gjør en tilnærming mulig. I dag er det mange som spør hvor reell den teologiske uenigheten var, og om selve splittelsen ikke vel så mye handlet om maktkamp og kirkepolitikk.

I dag sliter mange økumenisk innstilte ortodokse teologer og kirkeledere med sin historie, og ikke minst de gjensidige fordømmelsene av hverandres lære og lærere i over 1500 år. Når i tillegg tanken om at kirkefedrenes teologi er den urokkelige sannhet samtid troskapen mot historien er kirkefamiliens ytterste kjennetegn, blir det enda vanskeligere å gi uttrykk for at synet kan forandre seg, og at historien må nytolkes.

Om konferansen

Konferansen bar preg av at det i seg selv var en stor begivenhet at den fant sted. De indreortodokse stridighetene er på mange måter vel så uoverkommelig som vanskelighetene vi møter i de store økumeniske sammenhengene der mange forskjellige tradisjoner er tilstede. Når splittelsen i tillegg har vart i over 1500 år, og den finner sted mellom to tradisjoner som begge legger stor vekt på å være innehavere av den rette troen, den rette og sanne oldkirkelege tradisjonen og den eneste sanne historieforståelsen, så sier det seg selv at en tilnærming i sak ikke skjer i løpet av en helg på Sigtuna.

Konferansens nyvinning ligger vel derfor, som så mange ganger ellers, i det at tradisjonene i det hele tatt møtes og snakker sammen.

Den andre nyvinningen under denne konferansen var etter min mening at det var såpass mange ortodokse ungdommer til stede som ga tydelig uttrykk for at de ikke forstod hva de teologiske motsetningene i dag bestod i, og at de heller ikke var villige til å avfinne seg med at splittelsene måtte bestå til evig tid.

Konferansens foredrag og diskusjoner var av varierende kvalitet, og nivået på teologisk skolering ser ut til å være nokså sprikende. Noen av teologene argumenterte kun med direkte referanse til oldkirkelege kildetekster og deres gjengivelse, mens andre hadde en mer systematisk tilnærming til problemet og reflekterte også over tolkingsspørsmål, mens etter andre kun polemiserte mot de andre tradisjonene som feiltolkninger og vranglære.

Mens noen mente at uenigheten omkring kristologien kan overvinnes, og kirkene på denne måten kan finne fram til hverandre igjen, mente andre at dette var en historisk og teologisk umulighet. Teologene var heller ikke enige om det virkelig fortsatt finnes reelle forskjeller i kristologien som skulle danne grunnlag for kirkesplittelsen.

Kanskje konferansen i hvert fall kunne bidra til å synliggjøre de forskjellige nivåene i den indreortodokse splittelsen: Selve teologien, forståelsen av det kristologiske dogmet, historietolkningen, tradisjonens og historiens betydning og forpliktelse, og kirkesplittelsens identitetsdannende betydning.

Konferanseapropos

For de ortodokse kirkene står territorialtenkningen sentral. Kirkene er nasjonale kirker. På Sigtunakonferansen førte det blant annet til at de to syriske-ortodokse biskopene som har ansvar for Sverige, ikke kunne være på Sigtuna samtidig, men kom etter hverandre - for begge to hevder å være den syrisk-ortodokse kirkes overhode i Sverige.

I Sverige er det mange som har konvertert fra Svenska Kyrkan til den syrisk-ortodokse og den serbisk-ortodokse kirken. Det innebærer også at disse kirkene har fått mange luthersk skolerte teologer i sine rekker, hvilket skaper en særegen dynamikk i den indresvenske økumeniske dialogen.

Svenska Kyrkan hadde en dialog med den koptiske kirken som stoppet helt opp etter debatten omkring "Ecce-homo"-utstillingen i Uppsala. Den koptiske kirken brøt alle diplomatiske forbindelser med Svenska Kyrkan. Dialogen er nå i ferd med å bli gjenopptatt, og skal ta utgangspunkt i samtalens om spiritualitet. At det igjen skjer et visst positivt klimaskifte mellom orientalsk-ortodokse og Svenska Kyrkan, ble synlig ved erkebisop K.G. Hammars tilstedevarelse under konferansens første dag. Under sin hilsen til konferansen refererte K.G. Hammar til prosessen rundt Felleserklæringen om rettferdigjørelsen, og mulige metodiske paralleller til den indreortodokse dialogen. At K.G. Hammar fikk holde en slik hilsen på konferansen, ble i seg selv tolket som et tegn på tilnærming mellom tradisjonene.

I uformelle samtaler ble det hevdet at han befant seg "på fiendeland" – men tross alt i sitt "eget territorium" (Sverige).

Gudstjenestelivet under konsultasjonen ble båret av de to tradisjonene- hver hadde to gudstjenester. Alle deltok i hverandres gudstjenester, uten å delta i hverandres nattverd. Russerne kunne ikke feire sin guddommelige liturgi i kirken på Sigtunastiftelsen, fordi mengden rökelse ville utløse brannalarmen. Derfor feiret vi to ganger en flere timers messe i regnvær utendørs. Det var tydelig at det var umulig å fire på kravet om "rett selebrering". For de orientalsk ortodokse kirkesamfunn var det ikke like problematisk å tilpasse sitt gudstjenesteliv til de lokale forhold på Sigtuna. På denne måten ble det åndelige livet under konsultasjonen en ganske fuktig og kjølig, men en dog uforglemmelig opplevelse...

Skillelinjene mellom kirkene i dag ligger trolig ikke i uoverensstemmelsene om forståelsen av det kristologiske dogmet fra Chalcedon, men kirken er splittet fordi den er splittet. Selv om splittelsen omkring forståelsen av kristologien trolig kan ryddes av veien, vil splittelsen bestå fordi den er blitt en del av kirkenes identitet.

Under konferansen hadde jeg interessante samtaler med professor John H. Erickson fra det ortodokse seminaret i New York (St.Vladimir's Orthodox Theological Seminary) om denne særegne dynamikken som vi kan finne igjen i de fleste kirkesamfunn- at skillelinjene blir uovervinnelige fordi de skaper identitet gjennom avgrensningen fra "de andre". Spørsmålet kan for eksempel stilles i forhold til "luthersk identitet" etter undertegning av Felleserklæringen om rettferdigjørelsen.

Sigtunakonferansen hadde utvilsomt sin verdi i det faktum at den fant sted. Den avslørte dessuten behovet for en pan-ortodoks økumenisk prosess, som må skje i tett samarbeid med de lokale, det vil si de nasjonale kirkene for å nå frem. Ved siden av økt innsikt i de indreortodokse økumeniske problemene, ga konferansen meg anledning til å knytte kontakter i de ortodokse miljøene.

Oppfølging

Svenska Kyrkan har i mange år arrangert et årlig møte med alle ortodokse kirkesamfunn i Sverige. Dette har skapt et unikt møtepunkt, ikke minst innad i de ortodokse miljøene. For det lokaløkumeniske arbeidet i Sverige er dette møtet av stor betydning. Den norske kirke har nå et stående tilbud om å være med som observatør under de svenske møtene.

Videre bør det vurderes om man - i samarbeid med Norges kristneråd - kan arrangere et tilsvarende møte i Norge, gjerne på årlig basis.

CHURCH OF NORWAY
**National Council, Council on Ecumenical and International
Relations, Sami Church Council**

The Lutheran World Federation
P.O. Box 2100
CH –1211 Geneva 2
Switzerland

Date: 17.08.2005

Our ref.: 04/436 – 5 ITV

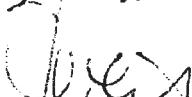
Your ref.:

Endorsement of application for membership in the Lutheran World Federation – The Evangelical Lutheran Free Church of Norway

As the only member of the Norwegian National Committee of the Lutheran World Federation apart from The Evangelical Lutheran Free Church of Norway, The Church of Norway is happy to endorse The Evangelical Lutheran Free Church of Norway's application for membership in the Lutheran World Federation.

The Church of Norway is pleased that The Evangelical Lutheran Free Church of Norway now desires to fully take part in the communion of Lutheran churches with the gifts and challenges that follow.

Sincerely,

Olav Fykse Tveit
General Secretary

Kopi: Frikirken

Dietrich, Stephanie

Fra: Pauline Mumia [pmu@lutheranworld.org]
Sendt: 24. august 2005 07:30
Til: Pauline Mumia
Emne: LWI 2005-087 Internal Movements Threaten Future of BrazilianLutheran Church

LWI online: <http://www.lutheranworld.org/News/Welcome.EN.html>

LUTHERAN WORLD INFORMATION
PO Box 2100, CH-1211 Geneva 2, Switzerland
Tel: (41.22) 791.63.54
Fax: (41.22) 791.66.30
Editor: pmu@lutheranworld.org

* * *

Internal Movements Threaten Future of Brazilian Lutheran Church Former LWF President Brakemeier Stresses Investment in IECLB's Continuity

SAO LEOPOLDO, Brazil/GENEVA, 24 August 2005 (LWI) * A former president of the Evangelical Church of the Lutheran Confession in Brazil (IECLB) has called for change within the Brazilian Lutheran church, saying its current structure was not viable for the church's growth and future.

Rev. Dr Gottfried Brakemeier, IECLB President 1985-1994, said the "feared division of the IECLB is in process," due to different currents organized as movements within the church. He stressed the need to invest in the church's continuity, which implied eliminating internal barriers that were impeding growth, controlling its centrifuge forces and joining together in a common project.

Brakemeier, also former president of the Lutheran World Federation (LWF), 1990-1997, issued his remarks in an article sent electronically in June to leaders and movements within the church as "a contribution toward a necessary debate." It became known to a wider public in July, weeks after the current IECLB President, Rev. Dr Walter Altmann had issued a pastoral letter warning that the church could face a "painful schism" impelled by a charismatic movement within it.

Altmann's pastoral letter, issued July 9, named four pastors who asked to be withdrawn from the church's clergy roster, and three congregations that have constituted themselves independently. The IECLB Council decided to distribute Brakemeier's article widely for discussion within the church that has around 1,200 congregations served by more than 800 pastors.

IECLB President Walter Altmann Affirmed Rejection of Re-baptism

Theological questions are at the root of the conflict. In December 2004, Altmann stated the church's rejection of the practice of re-baptism that pastors linked to the charismatic movement had introduced into Lutheran congregations. His recent pastoral letter clarified that the IECLB was opposed to the practice of re-baptism due to confessional issues, but did not reject the re-baptized people. The church, Altmann affirmed, "must be willing and be prepared to pastorally cope with all people who, for reasons of conscience, have submitted to re-baptism."

The forces Brakemeier was referring to are internal movements in the same structure including the Lutheran Grassroots Pastoral movement, Encontro Movement, the Christian Union Evangelical Mission, Martin Luther Communion, and Charismatic Renewal. He emphasized, however, that the differences were not harmful as long as the sectors remained integrated and focused toward the same direction.

He also cited the IECLB's three theological faculties, formation centers with different bibliographic references and theological orientation and the movements, which have their own devotionals, song books, publishing houses and administrative systems.

Brakemeier emphasized that the major victims of these discrepancies were the communities and parishes. "If they had opted in favor of one of the 'lines' in the IECLB, the rupture would have taken place long ago," he remarked.

The Lutheran leader referred to a study by former IECLB secretary general, Rev. Gerd Uwe Kliewer, indicating that the church's membership barely grew 0.3 percent from 1997 to 2002. It had 715,000 members in 2002, less than 0.5 percent of Brazil's estimated population of 180 million.

Brakemeier also challenged the IECLB about its role as a missionary church. Timid in the past, because it limited itself to offering pastoral support to German immigrants, the IECLB, in an increasingly multi-religious setting, must urgently define its identity in "rigorously confessional terms," he said. He recommended "ecumenical learning" in the use of media for evangelization, without necessarily trying to imitate methods used by other Christians.

Brakemeier invited people to rediscover the delight of the Lutheran faith. "Its delight is not limited to some dogmas of faith. It is a way of being." The Lutheran confession invites people to faith without prohibiting critical reasoning, he added.

The IECLB currently has 710,000 members. It joined the LWF in 1952. (625 words)

(Latin American and Caribbean News Agency * ALC)

(The LWF is a global communion of Christian churches in the Lutheran tradition. Founded in 1947 in Lund, Sweden, the LWF currently has 138 member churches in 77 countries all over the world, with a total membership of nearly 66 million. The LWF acts on behalf of its member churches in areas of common interest such as ecumenical and inter-faith relations, theology, humanitarian assistance, human rights, communication, and the various aspects of mission and development work. Its secretariat is located in Geneva, Switzerland.)

[Lutheran World Information (LWI) is the LWF's information service. Unless specifically noted, material presented does not represent positions or opinions of the LWF or of its various units. Where the dateline of an article contains the notation (LWI), the material may be freely reproduced with acknowledgment.]

Reiserapport - foreløpig

fra Vebjørn L Horsfjord

Reise/møte/konferanse:

LVFs rådsmøte 2005

Hvor:

Betlehem og Jerusalem

Når:

30. august til 6. september 2005 (deltok t.o.m 5. sept. morgen)

Tema:

"The church: Called to a ministry of reconciliation"

Arrangør:

LVF

Denne foreløpige rapporten blir utfylt med litt mer informasjon om de endelige vedtakene når disse foreligger.

Innledning

Også i år skriver jeg en relativt fyldig rapport med den hensikt å gjøre en del av arbeidet i LVFs råd forståelig også for dem som ikke leser sakspapirene og protokollene fra møtene. På den annen side vil jeg ikke gjenta alt som sto i fjorårets rapport. Da skrev jeg blant annet en del om det nye rådets sammensetning og hvordan det synes å fungere. Det meste er fortsatt relevant. Samtidig er det verdt å merke seg at det var en uttalt vilje fra ledelsens side til forbedring på punkter som var svake i fjer. Det lyktes også til dels: Flere sakspapirer var tidligere ute og rådet ble mer involvert i spørsmål om møtets egne prosedyrer (frambringelse av rapporter til plenum etc.).

LVFs rådsmøte fungerer i spenningen mellom på den ene siden å være den sentrale manifestasjonen mellom generalforsamlingene av det lutherske kirkefellesskapet og på den andre siden bevisstheten om at LVFs egentlige verdi ligger i det daglige arbeidet med internasjonal diakoni, kirkeutvikling og studiearbeid. Rådsmøtets dagsorden er med nødvendighet hovedsakelig innovert, mens a det daglige arbeidet er mer utoverskuende. Derfor kan man forstå, selv om jeg synes det var uheldig, at pressemeldingen som gikk ut i forkant av møtet, framholdt valg av sted for neste generalforsamling som møtets mest spennende sak. LVF er ikke til for å organisere sine egne møter.

Fra Norge deltok foruten undertegnede Terje Solberg fra Frikirken, Olav Fykse Tveit, Vidar Kristensen, Knud Jørgensen, Atle Sommerfeldt og Kjetil Aano.

Generelt

Årets møte fant sted på det internasjonale senteret i Betlehem som eies og drives av den palestinske lutherske kirken som nå heter Evangelical Lutheran Church i Jordan and the Holy Land (ELCJHL). Kirken med sin energiske og profilerte biskop Munib Younan var vertskap for møtet, og møtestedet satte sitt nødvendige og naturlige preg på hele møtet. Presidenten uttrykte også dette ved åpningen da han sa at tilstedeværelsen i Det hellige land denne gangen var like viktig som innholdet i forhandlingene. Det tror jeg er riktig. To ganger tidligere (2002 og 2004) har rådsmøtet vært planlagt lagt til Betlehem men flyttet på grunn av sikkerhetssituasjonen. Det var altså på høy tid at LVF på denne måten synliggjorde sin støtte til de få men visjonære lutheranerne i landet, og indirekte også til de andre kristne og til palestinene generelt. Jeg har

tidligere beskrevet ELCJHI:s arbeid og struktur i noen detalj i rapporten fra kirkens internasjonale partnermøte (COCOP) i mai 2004.

Temaet for årets møte var ”The church: Called to a ministry of reconciliation”. Dermed ble fjorårets modige tema, ”Growing together, growing apart” fulgt opp med fokus på forsoning, ikke først og fremst i kirkene, men som kirkenes tjeneste i verden. Relevansen av dette i Israel og Palestina er det knapt nødvendig å utlegge ytterligere.

Mark Hansson har fortsatt å befeste sin posisjon som en god leder for kirkefellesskapet. Han leder møtet med en naturlig og jovial autoritet, og er flink til å inkludere og gi anerkjennelse i mange retninger. Det er en glede å se det gode samspillet mellom president og generalsekretær etter å ha opplevd den avmalte høfligheten i forrige presidents periode. Dette er viktig når organisasjonen skal ledes gjennom de viktige omstillingene som må komme.

Presidentens tale tok utgangspunkt i temaet og var visjonær og inspirerende, men – slike skikken er – uten konkrete forslag til vedtak og prioriteringer. Både for hans egen del og for kirkefellesskapet er det likevel å håpe at presidenten får tid til å lese teologi fra andre kontinenter enn sitt eget, slik at de mange og fyldige sitatene som han har en hang til, ikke så ensidig får reflektere nordamerikansk teologi.

Generalsekretærens rapport er stedet for rapportering om virksomheten det siste året og for å lansere de konkrete forslag til framtidige veivalg som ikke er så dyptgripende at de framkommer som egne saker på sakslista.

I det følgende berører jeg en del enkeltsaker. Noen av disse var saker på dagsorden, andre er saker som ble diskutert på bakgrunn av generalsekretærens rapport.

Strategic Planning Process

På fjorårets rådsmøtet ble det arbeidet med prioriteringer på bakgrunn av alle de mangfoldige vedtakene på generalforsamlingen i Winnipeg i 2003. Det gjensto mye før prioriteringene kunne være gode styringsredskaper for sekretariatet. Derfor initerte man for et år siden en Strategic Planning Process, som det nå ble rapportert fra. Prosessen har vært bistått av en utlånt planlegger fra den lutherske kirken i USA (ELCA), og har blant annet inkludert en SWOT-analyse basert på sekretariatets vurderinger av sin virksomhet. Mye av det som er kommet fram vil være til nytte når veivalgene for framtiden skal gjøres, men prosessen er fortsatt ikke kommet så langt at den peker ut noen konkret strategi eller gir klare prioriteringer. Det opplever jeg som en svakhet. I møtet dreide samtalene seg dels om selve prosessen og dels om de strategier man arbeider for å finne.

Det er åpenbart nødvendig å arbeide med strategier og prioriteringer, og det er vanskelig å bestride at det er behov for å arbeide med visjoner og overordnede målsetninger. Men jeg ser likevel noen farer: Dersom arbeidet med visjoner og mål trekker lenge ut uten konklusjoner er jeg redd det til slutt vil virke mot sin hensikt og bli demotiverende. Dessuten er det en fare for at den lange strategiprosessen blir et hinder for å ta konkrete beslutninger her og nå. Jeg opplever at for mye av samtalene er en meta-planlegging: Man planlegger å planlegge og etterlyser visjoner. Jeg skulle ønske at noen snart kunne legge noen visjoner på bordet så samtalene kunne bli mer konkret, og tror at det kan være rom for norske eller nordiske initiativer. I min sjels mørkeste kroker gjemmer det seg nå heretiske tanker om at visjoner og planlegging kanskje er mindre viktig enn mange tror. Kanskje er det like viktig at økumenisk formede og dannede mennesker tar konkrete beslutninger i enkeltsaker og lar veien bli til mens man går? Foreløpig lykkes jeg nesten med å undertrykke disse tankene, men jeg er ikke i tvil om at planleggingsprosessen kan etterlate et maktvakuum som dels kan fylles av sekretariatet og dels av dem som i mellomtiden legger premissene for de tilsynelatende mindre vesentlige beslutningene.

Innenfor rammen av debatten om planprosessen var det også en diskusjon om den ubesatte stillingen som assisterende generalsekretær og leder av planleggingsavdelingen. Dette vil være en helt sentral posisjon i årene som kommer. Mange, inkludert vår kirkes delegasjon, fastholdt at planleggingsansvaret fortsatt må knyttes til nestlederfunksjonen for å gi den nødvendige legitimitet i organisasjonen. Samtidig er det ønskelig at den som får dette ansvaret har sin primære kompetanse innenfor strategiarbeid heller enn teologi.

Renewal committee

Generalsekretærens dristigste forslag var at han til neste generalforsamling i 2010 vil se "et nytt LVF". Innholdet i dette skisserte han kloeklig nok ikke, men ønsket er naturligvis knyttet opp til den pågående omformingsprosessen for hele den økumeniske bevegelsen ("reconfiguration"). Det er tydelig at generalsekretæren ser for seg et tettere samarbeid med Kirkenes verdensråd, og at de konfesjonelle kirkefamiliene får en mer sentral posisjon i KV. Forholdet til "specialised ministries" (som for enhver pris ikke må kalles bistandsorganisasjoner), er også en viktig del av bildet.

Med tanke på at det fortsatt er ganske uklart hva rekonfigurasjon av den økumeniske bevegelsen egentlig betyr, er det ikke noe å si på at dette også foreløpig er uklart for LVFs del. Generalsekretærens forslag er å oppnevne en "renewal committee" som skal arbeide med et vidt mandat for å foreslå hvordan det nye LVF kan se ut. Jeg tror det kan være en god løsning, bare man sikrer forankring i hele organisasjonen og at råd og eksekutivkomité kjener eierskap og ansvar for prosessen. Sammensemnetningen av en slik komité vil være viktig. Den vil naturligvis ha minst én nordisk representant. Med tanke på den skjevfordeling av nordiske posisjoner som skjedde for et par år siden, er det naturlig at Den norske kirke her får et sete.

Forholdet mellom den strategiske planleggingen og fornyelsen er viktig. Uklarhet og ulike oppfatninger om hvordan de to er forbundet ble tydelig under den andre plenumsdebatten om temaet. Noen konklusjon var ikke nådd da jeg forlot møtet.

Den norske kirkes representanter bidro til å ta spørsmålet om organisering av framtidige generalforsamlinger ut av det skisserte mandatet for en fornyelseskomité slik at avgjørelser på dette feltet kan forseres og påvirke generalforsamlingen i 2010.

Generalforsamlinger

Dnks representanter på rådsmøtet hadde et klart mandat fra Mellomkirkelig råd til å arbeide for en ordning med felles generalforsamlinger med KV i framtiden. Konkret ville dette innebære et vedtak om utsettelse av en endelig avgjørelse om sted for generalforsamlingen i 2010. Tanken har tilslutning fra flere, blant annet Svenska Kyrkan, men en realistisk vurdering var at prosessen i retning stedsvalg var kommet så langt at det ikke ville være flertall for å stoppe den nå. Tre kirker og tre byer hadde tilbuddet seg å være vertskap: Bogota, Bratislava og Stuttgart. Bogota trakk sitt kandidatur før behandlingen i møtet.

De to kandidatene fikk presentere seg i en plenumssesjon, og rådets valg falt på Stuttgart med 23 mot 19 stemmer. Det var i overensstemmelse med Den norske kirkes posisjon. Tyskerne søkte nå for tredje gang om å få arrangere generalforsamling. De har en sterke posisjon, både tallmessig og hva angår engasjement og involvering, i LVF og en generalforsamling i Tyskland kan ha positive ringvirkninger i deres egen kirke. Dessuten vil det ligge godt til rette for et samarbeid med den reformerte verdensalliansen, WARC, i Tyskland. Fra Den norske kirkes side vurderte vi dette som en god løsning på veien mot et tettere samarbeid (også) med KV om generalforsamlinger. Gjennom våre bidrag i komiteer og andre samtaler ble det skapt en dynamikk rundt tenkningen

om generalforsamlinger som forhåpentligvis bidrar til en vilje til å tenke nytt i planleggingen av 2010.

Under samtalen om dette i plenum ble det presentert et brev fra WARC med invitasjon til samarbeid i 2010. Det oppsto noe forvirring om hvordan dette skulle behandles videre. Mens valget av Stuttgart i 2010 står fast, har eksekutivkomiteen nå ansvar for å følge opp spørsmålet om et nærmere samarbeid med WARC. Fra vår side må vi passe på at dette blir en vei mot det viktigere målet om et samarbeid med KV.

Proposed Ecumenical Alliance for Development (PEAD)

Dette initiativet, som tidligere har vært kalt blant annet "Act Global", var et eget punkt på dagsordenen. Prosessen fram mot det foreliggende forslaget har pågått et års tid, men bygger på mye lengre tids tenkning om tettere samarbeid internasjonalt om den kirkelige internasjonale diakonien. I utgangspunktet møtes initiativet med stor forståelse og til dels entusiasme i nord, og med større skepsis fra kirkene i sør. Innvendingene gjelder manglende involvering av kirker i sør, utsydelig teologisk forankring og diakoniforståelse, og frykt for at det tilrettelegger for mer bilateralisme innenfor den internasjonale diakonien og at beslutninger dermed flyttes ut av de økumeniske organisasjonene og makten forskyves til fordel for de tradisjonelle donorene.

Til dette anførte PEADs sterkeste forsvarere dels at PEAD er i en prosess slik at aktiv deltagelse fra LVFs side kan være med å forme det, dels med erkjennelse av at involvering av kirkene i sør kunne vært bedre og må forbedres i den videre prosessen, og dels med å understreke at dersom de økumeniske strukturene aviser PEAD fullstendig vil man risikere å bane veien for andre samarbeidsformer med mindre forankring i de økumeniske organisasjonene.

Samtalene i plenum og komiteene lot til å bidra til at fløyene nærmet seg hverandre og la grunnlaget for en felles forståelse. Den norske kirke hadde som utgangspunkt at et tiltak a la PEAD er nødvendig, men at det vil bli et enda bedre instrument for kirkene hvis man justerer kurset noe på bakgrunn av innvendingene fra kirkene i sør.

Obare-saken

Den kenyanske biskopen Walter Obare Omwanza har vært en av rådets valgte rådgivere. Det siste året har han vært involvert i en konflikt med Svenska Kyrkan. En gruppe innenfor denne kirken som er motstandere av kvinnens prestetjeneste, inviterte Obare til å vigse en av deres prester til biskop. Vigslingen fant sted i februar og skjedde på tvers av Svenska Kyrkans ordninger og uttrykte ønske.

En slik handling er åpenbart uheldig for fellesskapet mellom lutherske kirker, og eksekutivkomiteen innstilte på å frata biskop Obare rådgiverposisjonen i LVF. Det ble understreket at saken ikke dreide seg verken om en konflikt med den lutherske kirken i Kenya, en underkjennelse av Obare som biskop for denne kirken eller om spørsmålet om kvinnens prestetjeneste, men rådet måtte avgjøre om det på bakgrunn av det som hadde skjedd fortsatt hadde tillit til Obare som rådgiver i teologiske spørsmål.

Obare fikk anledning til å legge fram sin sak i plenum. Han benyttet anledningen til et kraftig oppgjør med ordningen med kvinnens prestetjeneste og mente han ved sin opptreden hadde forsvar en forfulgt minoritet i Sverige. Han må ha vært fullt på det rene med at innlegget ikke ville være noen god søknad om forlenget tillit. I samtalene som fulgte, markerte de afrikanske delegatene tydelig at de ville stemme for å frata Obare rådgiververvet selv om saken er smertefull for afrikanske kirker. Rådet fattet til slutt en enstemmig avgjørelse, men Obare ble invitert til å delta på resten av møtet som gjest, hvilket han gjorde.

Frikirken

En sak som det knyttet seg veldig lite spenning til, men som fra vår side sett var en av de mest gledelige, var opptaket av Den evangelisk lutherske frikirke som fullt medlem i LVF. De har hatt assosiert medlemskap siden 1997.

Task force on Human sexuality

Fjorårets rådsmøtet nedsatte en komité til å arbeide med de brennbare etiske spørsmålene knyttet til familie og seksualitet. Komiteen ledes av Kristin Thomasdottir fra Island, og Jan Olav Henriksen fra Norge er medlem. Komiteen skal avlegge endelig rapport om et år. Den foreløpige rapporten viste at spørsmålene er kompliserte, og den la ikke skjul på at arbeidet blir preget av den sterke uenigheten som også reflekteres i komiteen. Målet er å kunne legge fram forslag til retningslinjer for hvordan samtalene om disse temaene skal føres i LVF i framtiden, men det er åpenbart at de har et krevende år foran seg for å nå dette målet på en tilfredsstillende måte.

Advisory Committee on Doctrine

Et av generalsekretærens forslag var å opprette en rådgivningskomite for lærespørsmål som kunne bistå medlemskirkene ved behov. Særlig for små og ressurssvake kirker kan dette være en hjelp. Skjønt flere mente å se nytten av et slikt tiltak, var det mange som påpekte at slike behov heller bør dekkes gjennom de strukturene som allerede finnes, særlig Department for Theology and Studies. Dersom denne avdelingen ikke møter medlemskirkenes behov i dag, får man heller lete etter nye arbeidsformer i avdelingen.

Økonomi

LVFs økonomi er delt i to: Et driftsbudsjett for sekretariatet (A-budsjett) og et prosjektbudsjett (B-budsjett) som dels brukes i Geneve og dels i prosjekter i andre deler av verden. Budsjettene er på totalt i overkant av 100 millioner USD. Av dette utgjør Department for World Service' prosjekter omkring 85 millioner USD. Prosjekter på B-budsjettet gjennomføres i den grad man finner økonomisk støtte for dem. Derfor er det i A-budsjettet at ubalanse mellom inntekter og utgifter vil komme til syn. I 2004 gikk driften i balanse, men det ble understreket at hovedgrunnen var fordelaktige valutakurser som ikke kan ventes å holde seg. Prognosene for de kommende årene er økende underskudd dersom utgiftene ikke reduseres eller inntektene økes. Samtalen om dette fulgte samme spor som i fjor: De nordiske kirkene kritiseres for ikke å betale sitt "fair membership fee" (Dnk er likevel best i klassen), og ulike muligheter for innsparinger ble diskutert.

Fra vår side må nødvendigheten av å tilpasse organisasjonen til de ressursene som realistisk sett vil være tilgjengelige i framtiden, være et viktig premiss i arbeidet med "fornyelse" av LVF. Det vil imidlertid være en ubezagelig oppgave å framholde dette.

Programme Committee on Mission and Development (PCMD)

I år valgte jeg å følge arbeidet i fagkomiteen for Department for Mission and Development for å få bedre innsikt i avdelingens arbeid. En betydelig del av arbeidet i komiteen består, som i de øvrige komiteene, av å behandle de mest sentrale sakene i rådsmøtet.

Det spesifikt DMD-orienterte arbeidet i komiteen dreide seg om primært om rapportering fra gjennomførte programmer og prosjekter og redegjørelser for programmer og prosjekter som det nå tas initiativ til. Dette er spennende og lærerikt og gir et allsidig bilde av et arbeid som uten tvil har sentral betydning for at LVF i praksis kan framstå som en "communion of churches", som nå er LVFs offisielle selvbetegnelse. Et av de betydelige programmene er et hiv/aids-program som drives gjennom kirkene. Et mye mindre tiltak, som det var interessant å få rapport fra, var en samling for kvinnelige biskoper og kirkepresidenter. I dag er det til sammen 25 slike i LVF-kirkene. Dessverre deltok ingen norske biskoper på konferansen.

Den grunnleggende forskjellene på arbeidet gjennom DMD og gjennom Department for World Service, er at DMD-arbeidet alltid har medlemskirkene som mål for arbeidet, mens World Service i større grad driver utviklingsarbeid i partnerskap med andre aktører.

Avdelingen fungerer også som forhandler og mellomperson i en rekke konflikter i og mellom medlemskirker. Det brukes betydelige ressurser på dette arbeidet. Derfor ble det rapportert kortfattet om seks ulike slike konflikter og om LVFs (ved DMD) bidrag.

Israel-palestina-konflikten

Møtestedet satte med rette preg på møtet. Lørdag og søndag ble brukt til ekskursjoner til ulike prosjekter i Jerusalem og på Vestbredden, inkludert Augusta Victoria Hospital. De palestinske myndighetene ga også en mottakelse for alle deltakerne på rådsmøtet, og var selv representert med intet mindre enn seks ministre. Dette var et tydelig signal om at de ser verdien av de lutherske kirkenes arbeid. Også den norske representanten ("ambassadøren") til de palestinske myndighetene, Sten Arne Rosnes deltok. Det samme gjorde en rekke ledende representanter for andre kristne kirker i Jerusalem.

Selv om ekskursjoner og møter ikke ga helt ny og overraskende informasjon, er det nyttig å se og oppleve noen av realitetene som palestinerne lever under. Særlig konsekvensene av den såkalte sikkerhetsbarriermen (som i hele Jerusalem-området umulig kan beskrives som annet enn en mur) er åpenbare og alvorlige. Det blir vanskeligere og vanskeligere å se noen mulighet for å etablere en levedyktig palestinsk stat innenfor de rammen som muren de facto skaper.

Møtet avgav en uttalelse om konflikten som ble utarbeidet og vedtatt etter at jeg reiste hjem.

Til slutt

Som alltid er det flere dimensjoner ved slike møter som det er vanskelig å formidler i en skriftlig rapport. Gudstjenestelivet var som vanlig sentralt, med blant annet åpningsgudstjeneste i den lutherske kirken i Jerusalem, Church of the Redeemer, bare et steinkast unna gravkirken i gamlebyen. Møtet med sentrale representanter for søsterkirker og for sekretariatet har alltid verdi, og gjennom uformelle samtaler blir det knyttet kontakter som er nyttige i det daglige arbeidet med LVF-relaterte spørsmål, og synspunkter og ideer blir delt og utprøvd. For oss i sekretariatet er det også verdifullt at ledere for viktige norske samarbeidspartnere deltar aktivt i møtet og i samtaler underveis.

Kontakten og samarbeidet mellom de nordiske kirkene var denne gangen uten spenninger, selv om kirkene i rådsmøtet har veldig ulik fokus. Særlig den finske kirken utmerker seg med en representasjon (rådsmedlemmer, rådgivere og nasjonalkomitrepresentanter) med ganske ensidig fokus på arbeidet i Program Committee for Ecumenical Affairs.

I oppfølgingen av rådsmøtet og de prosessene som det peker mot internt i LVF, er det helt avgjørende at vår kirke bestreber seg på å opptre slik at vår deltagelse i LVF, KV, KEK og andre

organisasjoner er strategisk gjennomtenkt og konsistent. LVF vil utvilsomt fortsatt være en viktig organisasjon for vår kirke som vil gi oss mye og som vil ha nytte av vår aktive deltagelse.

Oppfølging:

- rapportering
- oppfølging med aktiv norsk deltagelse i plan- og fornyingsprosessene
- oppfølging av samarbeid med Frikirken
- behandling av OVF-tildeling til LVF gjennom DMD

The Evangelical Lutheran Church in Jordan and the Holy Land (ELCJHL)

Opening Worship for the Council of the Lutheran World Federation
Tuesday, August 30, 2005

The Church: Called to a Ministry of Reconciliation

2nd Corinthians 5:17-21

Bishop Dr. Munib A. Younan administration@holyland-lutherans.org

The grace of our Lord Jesus Christ, the love of God the Father and the communion of the Holy Spirit be with you all!

Dear Sisters and Brothers in Christ,

It is a great privilege to welcome you to this opening worship celebration for the Council of the Lutheran World Foundation. We thank the Council for its decision to meet in the Holy Land for the first time in history. On behalf of the Evangelical Lutheran Church in Jordan and the Holy Land [ELCJHL] and all the people of this land we welcome you in the name of the Lord to the Holy City of Jerusalem. We greet you with the words of Isaiah: "How beautiful upon the mountains are the feet of the messenger who announces peace, who brings good news, who announces salvation." (Isaiah 52:7)

The theme of this council meeting is "The Church: Called to a Ministry of Reconciliation." This theme was selected by our church, the ELCJHL, because we believe so strongly that God is calling us, the local expression of the worldwide Lutheran communion, to embody this vital ministry at this opportune time here. Although we are living in a storm of political conflict, under the cloud of occupation, and facing the constant reality of spiral violence, we can never lose sight of the call of Christ in 2nd Corinthians: "He has given us the ministry of reconciliation." (5:18) And for this, we seek your prayers and support.

So it is fitting that today Christians, Muslims and Jews, Palestinians, Israelis and people from all over the world gather here to celebrate and to radiate the reconciliation that has already been accomplished in our Lord and to lift our eyes to see true and lasting reconciliation that will take place here one day.

It was St. Paul who used the term reconciliation to interpret the central theme of the biblical message of the Christian faith. St. Paul used this term to point to the saving encounter between God and humankind. It is this God, the author and initiator of all true reconciliation, who, through the cross, reconciles sinful humans to God's very self. Through Christ, God has ended the enmity between Him and his people. He has also overcome our weaknesses, our ungodliness...our sin. Rooted in God's love and emphasizing God's saving power, the power of love, this reconciliation occurs through Christ's death. And it was in Jerusalem that this love was manifested to the world in such a unique way that it could embrace and encompass all that went before.

However, it is easy to talk about the reconciliation of the Creation with God through Christ, and to delve into the theology of reconciliation. But it is far more difficult to reconcile the animosity and hatred between people. And hardest of all, when I look into your eyes to seek reconciliation with you. Yet, that is what we are called to do.

As the writer of First John puts it: "Those who say, 'I love God,' and hate their brothers or sisters, are liars; for those who do not love a brother or sister whom they have seen, cannot love God whom they have not seen." (1 John 4:20)

It was the painful and often bitter experiences of the wars and conflicts of the past 100 years that led churches to rediscover their vocation as ones who move beyond speaking of peace to become those who walk the path of peace, the true ambassadors of reconciliation.

The divine gift of God's reconciliation opens the way not only for reconciliation among churches but also for reconciliation between women and men, among people of different beliefs, cultures, and traditions - and among adherents of other religions. As St. Paul writes, "For he [Christ] is our peace; in His flesh, He has made both groups into one and has broken down the dividing wall, that is, the hostility between us." (Eph. 2:14). We Palestinian Christians live every day surrounded both by the love of God and by the walls that humanity builds. So we can walk in prayer and in the daily hope that this ministry of reconciliation will bring down all the walls that divide us and that it will build bridges that can unite us in a common humanity.

I grew up as a refugee in Jerusalem in the shadow of this very church. In my church and in my family, I was taught to respect Islam, Judaism, Christianity and other traditions. I believed in my youth that the world would become better and better. Now, every time I see what is happening in our present world, I am shocked and saddened to see that the world seems to believe more in the love of power than in the power of love. Fewer and fewer people center their lives in God anymore, and some who appear as if they do only do so to claim a kind of divine right for their narrow self-interests and ideologies. Our globalized world is rapidly becoming a world without values. Our world has come to worship weapons, walls, and war in the name of peace and security. We have come to use the Holy Writings of religion to justify injustice and to undergird oppression and supremacy. Our world is clever at widening gaps and provoking clashes between civilizations and cultures. Instead of using their God-given gifts to promote mutual understanding, there are those who attempt to transform political conflicts into religious wars by desecrating the holy writings of some and by failing to respect the holy places of others. The new wave of anti-Semitism, the growth of Islamophobia and the proliferation of xenophobia stigmatize and demonize people through racism, fear and ignorance. This movement fuels hatred, anger and fear against the other and keeps it alive by giving it the face of the enemy.

The Palestinian Christian Churches have denounced such intolerance and extremism and believe it is our calling as ministers of reconciliation to raise up a new generation of the faithful who will urgently seek to see God in other religions and cultures and who will urge all to seek common values of respect for all human life, mutual understanding, love, justice, forgiveness, and healing. The Archbishop of Madrid said after the explosions in that city, "From Arab Christianity we are to learn to live with other faiths." We Palestinian Christians

offer our extensive experience in living with other religions to our European, American, African and Asian partners in the world and in the church.

"No peace without justice and no justice without forgiveness" was the summary of reconciliation for the late Pope John Paul II. And we totally agree with his Holiness that these essential elements are lacking in our world: peace, justice and forgiveness. I would like to focus on three keys to reconciliation.

- First, genuine reconciliation can only grow in a culture of truthfulness.
- Second, reconciliation is built on justice, and the fruit of justice is peace.
- Third, for true reconciliation to occur, we must be willing to forgive.

1) Genuine reconciliation can only grow in a culture of truthfulness. People today have been so wounded and paralyzed by fear, oppression, racism, violence, terrorism, occupation and hatred. Healing must begin with truth-telling and with breaking the silence that hides the suffering of those who are vulnerable and violated. Only such a start will allow the possibility of healing with justice and forgiveness. Only when the light of truth exposes the lies that have been used to inflict suffering on innocent people can the seeds of reconciliation take root.

How many wars and conflicts have been launched in the last years for the sake of ideology or narrow partisan politics, masquerading as security concerns, or using eschatological scenarios and Holy Writings to justify killing or occupation? And none of them are built on the truth. For us Christians, truth is the nature of God. The truth liberates and does not burden. Politicians and governments need to free themselves and liberate their peoples by telling them the truth. The conflicts in the Middle East show us how sick ideologies, lies and propaganda machinery can demonize and create hatred, spiral violence and destructive extremism. Truth-telling must be the basis for healing our broken societies and conflicts.

This of course begs the question: whose truth? In the Israeli-Palestinian conflict, the two peoples each have their own histories and none among us will relinquish our collective memories easily, as they are such a part of who we are. However, we must not allow ourselves to be so rooted in our own stories of pain and suffering that we cannot or will not understand the suffering of others. We each must learn to acknowledge the validity of the other's truth. It is far easier to show respect for the history of others when they are showing respect for yours. It is in acknowledging the reality of another's history, even when you view the past through a different lens, that the basis for a kind of solidarity embodying a fundamental respect for differences can be laid.

But this in turn requires people to face the flaws in their past and to acknowledge the reality of the grief of the other, to begin to realize that the old manichean division between "us" and "them," "good" and "evil," is fundamentally flawed. It requires us to reinterpret our own past and create new memories. We should never allow our history of pain to become our future of hopelessness and injustice.

The late John Paul II gave the world a beautiful example of this when he confessed the sins of some members of the Church in the persecution of the Jewish people. Nations, politicians, governments and faith leaders need to learn from him and to act with his

courage. We need to confess the sins of hate and injustice that divide us. We need to confess the injustice that has been done to the Palestinian people, and we need to confess the fear that has been imposed on the Israeli people. The time has come for hearing one another's truths because it is essential for healing and reconciliation.

2) Reconciliation is built on justice, and the fruit of justice is peace.

The pursuit of peace with justice is the biblical and spiritual path of the prophets, and today God calls the church to be as prophetic as it has ever been. "And what does the Lord require of you," Micah cried out, "but to do justice, love kindness and walk humbly with your God?" [Micah 6:8]

Often, when the church speaks boldly and truthfully for peace with justice, it is criticized for being one-sided and imbalanced. But how can justice be imbalanced? When the church is prophetic that means it is balanced in its call for both justice and healing. It cares for humanity and justice. It listens to the fears and feels the wounds of both sides but does not lose sight of peace with justice and healing. However, if the Church and people of conscience remain silent, then I am afraid that extremists from either side will be able to hold justice and peace hostage in the Middle East.

At the moment, we are at a crucial juncture. Many ask if it is possible to achieve justice in this country. Is it possible to implement the dream of a two-state solution with a shared Jerusalem? Is it possible to find solutions for the right of return? Is the present disengagement from Gaza the first step toward ending the illegal occupation? Our church has always spoken clearly that it is possible to achieve peace with justice in all these issues. It is possible when people come to see that the security of Israel is dependent on freedom and justice for Palestinians, and, simultaneously, freedom and justice for Palestinians is dependent on the security of Israel. This is a symbiotic relationship and is the key for any just peace and reconciliation in this land. This formula is the one that seeks true peace and healing for both people, but, at the same time, allows both peoples to live in their own viable states according to international standards of justice, equality and equitable sharing of resources.

For this reason, I continue to urge the Israelis to see that justice is essential for the survival of both people. As former Israeli Speaker of the Knesset Avraham Burg said, "Israel cannot survive without justice." And I would add, "Neither can the Palestinians survive without justice." And so I call upon my people, the Palestinians, to continue the strategies of non-violence and the rule of law in order to achieve our national rights in our own democratic, viable state--in our own modern, civil society.

As the Psalmist sings, "Justice and peace will kiss each other." [Ps.85 : 10b]

3) For true reconciliation to occur, we must be willing to forgive.
Can Palestinians forgive Israelis? Can Israelis forgive Palestinians?

Forgiveness heals and rebuilds troubled relationships from the foundations. But forgiveness is not opposed to justice, nor does it give up one's own legitimate rights. Forgiveness is a

process, not of forgetting, but of learning how to live with the past, while redefining that past and creating new memories. At the core of any reconciliation is the readiness of people in the conflict to anticipate a shared future together. Martin Luther King Jr. said, "We must develop and maintain the capacity to forgive. He who is devoid of the power to forgive is devoid of the power to love." I ask my sisters and brothers here: Are we, Palestinians and Israelis, prepared for a common future without walls, fences or barriers, without occupation or violence? Are we ready for the possibility that the one we fear may be a neighbor with whom we can live and with whom we can work for peace with justice?

For this reason, in the name of our Christ, who taught us to forgive through his death on the cross, I urge all Israelis to see God in the Palestinians and urge all Palestinians to see God in the Israelis. I urge both to accept each other's humanity with all of its pain and suffering. If we do so in the spirit of forgiveness, then we can recognize each others human, civil, religious, national and political rights. Only then will the Holy Land be the Promised Land of milk and honey for Palestinians and Israelis.

It is my fervent prayer that my children and grandchildren will live one day side by side with their Israeli neighbors in just peace and reconciliation. But I have to confess that sometimes, late at night, I ask the Lord whether this will ever really happen in my lifetime. However, if world leaders and politicians can not make this dream a reality, and if they can not get out of their narrow national interests and see the human suffering and hear the prayers of both, then the church locally and globally must more proactively assume its responsibility with people of good conscience and courage from Judaism and Islam. We should together compose a symphony of justice and reconciliation and sing to the world that we are fed up with bloodshed, hatred, and occupation. It is time to give to all the humanity, the rights and the dignity that God bestowed. It is time to transform animosity into community, occupation into freedom, injustice and revenge into mutual trust, swords into ploughshares.

I appeal to the Lutheran World Federation to use this church in Jerusalem as the site of an annual prayer rally for Christians, Muslims and Jews, Palestinians and Israelis to pray unceasingly until just peace and reconciliation becomes a reality. For in prayer, God sends us out to be ambassadors of reconciliation and agents of healing.

I call on all the other Lutheran churches in the world and ask that they designate one day each month when we may join them in prayer for an end to all injustice and violence.

A Midrash tells of a rabbi who asked his students how one can be certain the night is over and the dawn has come. Replying to the student who offered, "When one can tell the difference between a fig tree and an olive tree." And to the student who answered, "When my eyes can distinguish a sheep from a dog," The rabbi taught, "No. When you can look into the eyes of another and recognize your sister or brother. Then truly the night is over, and a new day has dawned."

Today, my sisters and brothers, we stand in the light of a new dawn!

Amen.

Dehlin, Liv Janne

Fra: Tveit, Olav Fykse
Sendt: 6. september 2005 09:45
Til: Dehlin, Liv Janne

FORSLAG TIL NYTT VEDTAK I SAK 33/05

Det lutherske verdensforbund

MKR vil oppfordre Det lutherske verdensforbund til å ta initiativ til at reformasjonsjubileet i 2017 blir et bredt økumenisk jubileum med representanter for alle kirkefamilier, der vi feirer det evangelium vi har felles i takk for den arv fra reformasjonen som stadig flere kirker anerkjenner som ebn viktig del av den felles kristne tradisjon.

